

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 11. Hic liquido constat, quod ait Isaias: dabit impios pro sepultura Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

mimes longo tempore morantur sunt in sepulchro : *Donec avertatur calamus, non enigilabis, nec conflagres de somno suo* (loquitur Iob) ubi *constituta est domus avari viventi* : quod D. August. subtiliter expendit declarans illud : *Sepulchra domus avari illorum in aeternum* : Vnde possunt debentque homines sibi effodere sepulchra , & hoc quanto sunt auctoritate digniores tanto incumbit illis haec edificare studiosius, ut Iob affirmat de Regibus : *Qui edificans sibi solitudines* (id est sepulchra : quia solos ibidem illos relinquunt) nec aliquid sibi quisquam debet cenere magis proprium , quam sepulchrum. Quocirca Abraham magnus ille proavis credentium, licet intelligens se peregrinum esse super terram , noluit in illa possidere vel passum pedis sibi proprium, ut notat D. Stephanus : *Nec passum pedis*, sibi tamen prompta probataque pecunia comparavit a filiis Hemor agrum sibi posterique suis in suis sepulchris. Instum est ut qui tam diuturno hic manurus est tempore, domum sibi pararet, & habitaculum edificet. Christus non longam in sepulchro tracturus est moram, non ultra triiduum, & hoc quidem non integrum ; vnde non necesse erat ut proprium effoderet sibi mansolam.

Omnia haec ingeniose terseque scribit D. August. a. ex verbis D. Ambrosij : *U' quid ergo in propria sepultura, qui in se propriam mortem non habebat ? U' quid illi tumulus : in terra, cuius sedes manebat in caelis ? U' quid illi sepultura qui triduum tantum temporis spatio non tam in sepulchro inivit, quam voluit in laico conquiescit ?* Quod autem non esset, idem, enfirmat D. Thom. si vanaque fuisset antiquum, in quo & alij sepulti fuissent, dubium Iudaei obieissent, quisnam esset, qui a mortua resurrexisset, & qui in sepulchro remansisset. Et quamvis Christus vicus de monumento surrexisset, dicerent hoc factum virtute alicuius corporis sancti ibidem sepulti, quod Christi corpus attinger sad vitam reuocasset, si ut factum legitur in cadavere illo projecto in sepulchrum Elisei, eius contactu si bito reuixit. Quod in petra conclusum fuerit, eiusdem solidum est argumentum : si namque fuisset in terra effossum, calumniarentur illud de sub terra erutum. Quod si de lapide bas factis extructum fuisset exprobrarent quod impij aliquos inde eruisse sibi que aditum ad ingressum prae parasse. Excauentur igitur in petra, ut nec agere quis possit cuniculos, nec illud ingredi nisi cum euidenti ruptura. Deinde quod fuerit inunctus copia myrrhae & aloes, ut lineum corpori mor-

eno firmiter conglutinaretur, idem conueniat, si namque quisquam cadaver furaretur, nullo modo posset amiculum ferale a corpore abstrahere, nec non sudarium, cui caput eius erat involutum : quocirca remanens ut tellus Decemina Resurrexionis irrefragabilis, sufficiens ut istum Sabaudix reddat felicissimum tam periculo thesauro, & perpetuis illustrem miraculis. Num magnum atuo lui ad ostium monumenti, ut moueri prope sit impossibile ; soliditas ista confirmat, cum enim tanta molis sit, moueri non poterat nisi magno populi strepitu ; & nonnullorum qui tam apertas habebant aures uisus, qui vigiles adstant monumentum.

§. II. Hic liquido constat, quod ait Ihsus : *Abi impios pro sepultura Christi.*

Porro praecipua eius argumenta colliguntur ex impiorum acti, quo vigilas adstant in sepulchro, illudque signant. Hoc agere oportet impij : quanto namque hinc colliguntur operi adungulatis malitia : scilicet obsequium tantum probatis euidentibus Christi resurrectionem. Omne quod agitur, & molimini, procul est irridicus, quo manifeste Christi Resurrexio confirmatur. Ad Saluatoris nostri probatam Resurrectionem, nec essario requiruntur horum omnium iuridica probatio. Primo : Clarum viuere. Secundo : fuisse mortuum. Tertio : fuisse sepulchrum. Quarto : a nemine de sepulchro extractum. Vltimo : in eo amplius non esse. Omnes hos articulos voluisti velle diligentia asseritis. Primum : fate mmi vultis : *Recordati sumus quod sciditbar ille dixi aduocatum.* Secundum asseritis iam non videretis se moruum : *Adiuo uiuimus* : non enim iam reuixit, & dicere hoc poterant, quando ipse Pilatus iuridicam instruxisset informationem in morte per Centurionem : quem misit ad istam confirmationem. Tertium asseritis eum iam hoc in monumento raconclum : pariter iam in illa non esse testamini. Tandem per hoc quod apertis confirmatis a nemine fuisse ablatum, quia vobis eius custodia incumberet, & vigilas qualis voluistis adhibuistis, & signatis sigillo monumentum.

Resurgens prodit Dominus : die Dominica ante solis ortum, & hoc absque vilo strepitu vel tumultu, vel custodum aduertentia : ut non Christi corpus surrexit gloriosum, de sepulchro profiliur saluo signaculo, lapide immoto, & in-

Iob 14.
23.
Iob 3. 14.
Act. 7. 5.
D. Avc.
a Ser. 133.
c. 10. 10.
b Ser. 58.
c. 11.
3 P. 9. 51.
a. 1. ad. 4.

rum facta sunt plaga eorum. Quidquid agunt & loquuntur intrat gladius in corda ipsorum, & atque eorum confringitur.

Refert D. Gregor. Turonens. quod ipsa nocte Parasceves, cum omnibus perspicuum esset id quod Ioseph ab Arimathia fecerat, sepulchro tam honorifice recondens corpus Christi, deterruit illi Saluatoris olores & ferales inimici illum in vincula conuicere, sicut de facto sanctissimo illum carceri manciparunt, ipsique custodes ergastuli adlitterunt: nec enim aliis vigiliis confidebant. Eadem hora, qua sepulchri custodibus apparuit Angelus, alius etiam apparuit Ioseph, atque. Christi amice integerrime, exulta & iubila: iam etenim viuit à morte resuscitatus: cumque ille iam à sepulchro solutus liberque exierit, ratio postulat, vt & tu de carcere soluaris & grauius carceris concitens parietes, Iosephum inde liberum eduxit & incoluem. Non modicè turbati Iudæi custodes, ceteris rei narrant nouitatem: & eadem tempestate de his inter se loquentibus superueniunt milites cultres sepulchri, & quæ viderant sincere manifestant. Maleficti illi proditores in ipsos inhiungunt milites, eos accusantes muneribus, & pecunia corruptos, quodque ipsis consentientibus quispiam accedens inde Christi corpus abstulisset: vnde acerbe minantur se coram Platone querelas aduersus eos deposituros, meritisque prenis plectendos. Milites quæ circa Ioseph acta erant, intelligentes illis responderunt. Verum est nos Christi corpori vigiles adstitisse, vos quoque Ioseph carcere conclusum custodistis: date nobis Ioseph, & nos vobis reddemus Christum: Ecce quomodo, sicut dicitur sumus, desceamus: Vt illi machinas suas in aere cece in euasissent, & in latum dissipatas, studebant agere cum custodibus ac militibus, vt tanquam verum euulgarent in publicum, quod iam illi aperit fraudem & mendacium esse constabat, & eius quasi mercatores emere voluerunt mendacium copiosam illis promittentes dantesque pecuniam: Pecuniam copiosam: vt certo certius affirmarent, se dormientibus eum à discipulis clanculum accedentibus furto fuisse sublatum.

Tantum quantum voluerunt militibus pecuniam numerarunt; hæc illis aliud ingessit, docuit que idioma, quod antro proprium agnoscimus vt. expendit D. Ambros. rotans Buthum Platon quod est Oris commutatio, rigare terram Herculæ: Vbi est ortum optimum, & lapides pretiosi: Et aurum terra illum conuulsum est, & lapides carbunculus & lapis prasus. Non hoc gratis ac

si quando Angelus Domini consolatus Dauidem talis ei apparuit, vt de se ipse fateatur: Et vos remansit in me fortitudo, sed & spes mea inuincibilis est in me. Et amareni nec habui quidem verum. Quid in illis heret ad quodam terram, mentisque descendebat Angelus, tamque terribilis apparebat, & quantum atque horrebat arguens incredulitatem, atque de loco illo, vixote illo non dignos expellens? Exterriti & pauore confertati fugam accipiunt vestri Hierusalem, & que facta fuerant restes. erant oculati. Tunc illorum fumus, qui Christum abominabantur, & nequitia dissipata hæc; hoc autem vixite fatagunt, vt copiosam custodibus pecuniam p. omittant, & largiantur: hoc illis persuadentes: Dicite, quia dormientes non nos voverunt discipulorum & furati sunt: Exclamat hæc D. August. O vanitas vincens vanitatem. Si dormiebant custodes, vade scire potuerunt, quæ illis viderit de sepulchro? Aut quid vigilas male? O male, de quo non sine causa dicitur propheta: Dabo males pro sepultura eius. O males, & pessimi: aut vigilabam, & custodire dormis, aut dormiebas, & quid factum sit nescis. Christus implesit est quod Spiritus S. per & saluissimam mulierem: is ante prædixerat. Cogitauerunt consilia, que non potuerunt stabilire. Quoties psalter Regius eandem hanc expendit rationem? Sagitta paruulo

25. IV. Ioseph ab Arimathia de carcere soluitur per Angelum. L. 1. bibl. c. 10.

Matth. 22. D. Ambros. rotans Buthum Platon quod est Oris commutatio, rigare terram Herculæ: Vbi est ortum optimum, & lapides pretiosi: Et aurum terra illum conuulsum est, & lapides carbunculus & lapis prasus. Non hoc gratis ac A 222 3. in. 25.

fracta, atque illa obstruere: corpori enim glorioso censetur esse proprietas subtilitatis. Deinde descendit Angelus, & descendit suo de celo, et sic terræ motum excitauit: Et ecce terra mota facta est magna: Angelus enim Domini descendit de celo. Hunc Deus terræ motum fieri voluit, qui primus fuit qui percipiebatur, vt si vigilas obdormirent, vel aliis deimerentur, oculos eius excitarentur, & seduli aduigilarent: conuictos enim est, vt si quem iam velis alicui rei aures præbere attentas, primò vel aliis inuolantibus, vel brachio compellas, vt illi quod agitur diligenter attendat. Hoc terræ motu milites turbantur, omnes in sepulchrum oculos conuertunt: hoc namque eorum cura ac sollicitudini committitur erat, & ecce conspiciunt Angelum, qui accellens reuoluit lapidem: vnde patenter videntur, quisnam aperiret monumentum, nec huiusmodi corpus esse Saluatoris. Porro vt erat Angelus albis & splendidis indutus, facies tamen illius vt fulgur, terribilis emicabat, & quasi radios igneos efflabat, ad non leuem militum custodiam fortitudinem: vnde sic Euangelista: Terræ motus eius exterriti sunt custodes, & facti sunt veluti mortui.

Si quando Angelus Domini consolatus Dauidem talis ei apparuit, vt de se ipse fateatur: Et vos remansit in me fortitudo, sed & spes mea inuincibilis est in me. Et amareni nec habui quidem verum. Quid in illis heret ad quodam terram, mentisque descendebat Angelus, tamque terribilis apparebat, & quantum atque horrebat arguens incredulitatem, atque de loco illo, vixote illo non dignos expellens? Exterriti & pauore confertati fugam accipiunt vestri Hierusalem, & que facta fuerant restes. erant oculati. Tunc illorum fumus, qui Christum abominabantur, & nequitia dissipata hæc; hoc autem vixite fatagunt, vt copiosam custodibus pecuniam p. omittant, & largiantur: hoc illis persuadentes: Dicite, quia dormientes non nos voverunt discipulorum & furati sunt: Exclamat hæc D. August. O vanitas vincens vanitatem. Si dormiebant custodes, vade scire potuerunt, quæ illis viderit de sepulchro? Aut quid vigilas male? O male, de quo non sine causa dicitur propheta: Dabo males pro sepultura eius. O males, & pessimi: aut vigilabam, & custodire dormis, aut dormiebas, & quid factum sit nescis. Christus implesit est quod Spiritus S. per & saluissimam mulierem: is ante prædixerat. Cogitauerunt consilia, que non potuerunt stabilire. Quoties psalter Regius eandem hanc expendit rationem? Sagitta paruulo

V. inconsideranter dixit Spiritus S. Phison idem est ac Ors commutatio. Merito et illic commutatio. **Pecunia** ut non tenetur promissurum pias, sed sit in ore dolus, ubi est aurum bonum. Vbi tulget aurum oris sit commutatio, eodem que re dicere nigrum album, cuius veritas patet in militibus sepulchri custodibus: Avaritia enim (ita D. Ambrosius) **idem** frangit, n. c. tenet verborum simpliciter, ornata quaque pressa mentem animamque commutavit: ut aliam in peccato, aliam in sermone sit. **Ut** peccata ita stupeo D. August. verba in psal. 55. hae verba ponderantis. **Lababitabant** & abstant. Exponit primo: quod etiam sepulchro ac mortuo Domino lalliloqui aduersus eum testes surrexerunt: **Caro ipsius iam sepulta** salus te- **stes** peruenit. Parum est eos periti in iudicio, coram Filio totaque Concilio: **Expessus est in sepulchro** Secundo: **Acceperunt pecuniam ut** **monerent** & **dixerunt**. Cum dormirent venerunt discipuli eius, & absteruerunt eum. **Talis** **autem** erat tunc iuda: ut **crediderunt dicto omnino** **incredibili**. **Crediderunt** testibus dormientibus. **Aus falsum** erat, quod dormierant, & mendacibus **credere non debuerunt**, aut verum erat quod dormierant, & quod falsum illi nescierant. **Idem** **al-** **teric** in psal. 58. titulum: **Ecce quales testes** **mendacis** contra veritatem produxerunt, **interroga** **tes** **dormientes**, **respondant** tibi, **quid actum sit in** **sepulchro**: **qui si dormiebant**, **unde sciverunt**: **et vi-** **gabant**, **fures** **quare non tenuerunt**?

Corrupt & petuerit illos auri denarius, quem receperunt, **excitavit** illos oblata pecunia, **aque** **hac** **excitate** **veritatem** **Resurrectionis** **Domini** **celate** **studuerunt**. **Saluatorem** **capturi** **contractum** **inierunt** **cum** **iuda**, **quate-** **nus** **illum** **proditor** **manibus** **eorum** **traderet**, **at-** **tamen** **non** **omnem** **quam** **optabar** **pecuniam** **illi** **tradiderunt**, **sed** **de** **pretio** **relicerunt**, **&** **detra-** **xerunt**: **hoc** **verba** **illa** **significant** **Euangelista**: **Luc. 22. 5.** **Pacti** **sunt** **pecuniam** **illi** **dare**, **&** **statuerunt**, **trigin-** **ta** **argentos**. **Primo**: **pactum** **inierunt** **magis** **1** **minus**, **more** **venturorum** **&** **emporum**, **&** **tandem** **conuenierunt** **cum** **iuda** **de** **pretio** **triginta** **denariorum**: **erant** **enim** **ipsa** **cupiditas** **&** **avaritia**: **unde** **quidam** **denarius** **quem** **exped-** **iebant** **his** **erat** **quasi** **dens** **eualis** **vinus** **de** **mo-** **lacibus**. **Porro** **hic** **de** **pretio** **non** **alterantur**, **non** **rescindunt**, **sed** **in** **millibus** **offerunt** **quantum** **ipsis** **bene** **placuit**, **&** **pleno** **pecunias** **effun-** **dunt** **mansupio**, **(a)** **tantum** **ut** **illis** **menda-** **cium** **venderent** **quod** **peccabant**, **&** **maximi** **re-** **ferrebat**: **videbant** **enim** **si** **veritati** **fides** **adhibe-** **retur**, **se** **putore** **maximo** **confundendos**, **iri-**

deudo & exultando: & quidquid enim Christum moliri fuerant ad maiorem et maiorem gloriam, & causam eius iustificationem, et probrium autem illis & maximam confusionem. Impletum est autem per hoc infingulum Davidis oraculum, quod alii interpretantur, quod Dominus huius regere cetera triumphum: **Labilate** **Die** **omni** **terra**, **plum** **dicie** **nomini** **eius**: **dato** **gloria** **laudato**. **Di-** **cite** **Die**: **quam** **terribilia** **sunt** **operata** **Dom-** **ni**: **in** **multitudine** **virtutum** **tua** **insuperabis** **in** **idit** **tui**.

Hec **miseris** **miseriores**: **eorum** **etiam** **in-** **mina** **studiaque** **omnia** **dissipata** **sunt** **ac** **re-** **tes** **fu-** **mos** **&** **ventus** **dissipatus** **in** **ara** **conuer-** **sus** **hic** **ill** **s** **tui** **a** **malum** **que** **extremum**: **nam** **post** **hinc** **era** **a** **facie** **ignis**, **se** **peccant** **peccatis** **in** **facie** **Dei**: **era** **que** **tot** **iterat** **ac** **solida** **quod** **appo-** **et** **liquefacta**, **quando** **ignis** **calore** **re-** **de** **effusa** **huic** **illuque** **velut** **apoa** **dissipata** **in** **illos** **confusio** **ma** **edictis**: **que** **d** **uice** **re-** **de** **ax** **sunt** **liquefacti** **in** **tanti** **penam** **sceleris**: **in** **cum** **populus** **essent** **optime** **Deo** **uirtus**, **effusa** **fit** **ab-** **sque** **viribus** **infirmus**, **per** **omnem** **tra-** **de** **fluens** **regionem**, **toto** **vagabundus** **orbis**. **Re-** **ge**, **ex** **lex**, **orbis** **prophetis**, **uodis** **Sacer-** **dotis** **facificio** **poliatus**, **altari** **tempio** **que** **praxia** **Deo** **denique** **delinquens**, **a** **facie** **eius** **esset** **ter-** **minus**, **o** **nesque** **quos** **cernit** **formidans** **et** **ad-** **uer-** **sarios**, **Cain** **merito** **confundens** **et** **ad-** **Dei** **protugus**, **totaque** **exul** **orbis**, **timore** **ac** **re-** **more** **percussus**, **sic** **effatur**: **Ecce** **opis** **ma** **habu-** **it** **facis** **tua** **Et**. **Omnia** **qui** **in** **uirtute** **ma** **sceleris** **no-** **stris** **Quod** **si** **in** **mundo** **supellicus** **vixant**, **velut** **Cain**, **ex** **diuino** **fit** **hoc** **consilio**, **quia** **hic** **opis** **Deus** **constituit**, **quatenus** **eorum** **dispositio** **de-** **perditio** **fit** **perpetuum**, **atque** **eandem** **in-** **nequitia** **quam** **commiserunt** **argumentum**, **quod** **si** **quis** **viderit** **clare** **cognoscat** **et** **triumphum** **no-** **stris** **Deus** **illustri** **sumum**.

§. 12. **Victoria** **Resurrectionis** **Domini** **et** **dis-** **gissu**, **ut** **in** **illi** **exultent**, **&** **cuius** **ea** **illud** **epulentur**.

Vltimo videamus in cuius hic triumphus redundet utilitatem: **Et** **in** **illi** **exultent**, **&** **in** **illi** **exultent** **in** **con-** **spicu** **Dei**, **&** **in** **illi** **exultent** **in** **con-** **spicu** **Dei**. **Confirmare** **possimus** **in** **compositis** **huc** **ed-** **edere** **electorum**, **quod** **interdum** **velut** **de-** **clarat** **Apostolos**, **quod** **interdum** **ad** **resurre-** **ctionem** **Trinitatis** **est** **propter** **dis-** **gissu**.

(a) **Aboca** **de** **cofai**.